

RAPORT
privind activitatea Secției de Științe Istorice și Arheologie
a Academiei Oamenilor de Știință din România
în anul 2015

Ca și în anii precedenți, Secția de Științe Istorice și Arheologie a *participat la activități desfășurate la nivelul AOȘR.*

Cu prilejul documentării pentru volumul *Istoria Academiei de Științe din România (1935-1948)*, domnul Corneliu-Mihail Lungu a identificat în Arhivele Naționale Istorice Centrale, fond Tribunalul Ilfov, procesul-verbal al ședinței de constituire a Academiei de Științe din România cu data de 3 martie 1935 și sentința Tribunalului Ilfov din 29 martie 1935, privind acordarea personalității juridice acestei asociații. Pe această bază a fost stabilită data exactă a înființării Academiei de Științe din România: 29 martie 1935. Potrivit legii din 2007, “Academia Oamenilor de Știință este continuatorul și unicul legatar al Academiei de Științe din România și al Asociației Oamenilor de Știință din România”.

Ca urmare a clarificărilor aduse de Secția de Științe Istorice și Arheologie, în 2015 s-a trecut la înlocuire anului 1936 cu 1935, în actele oficiale, precum și pe frontispiciul clădirii AOSR din Splaiul Independenței, nr. 54.

Tot în 2015, Secția noastră a rezolvat problema Arhivei AOȘR. S-a depus un efort vizând identificarea și adunarea dosarelor, aflate în diverse locații, fără nici o formă de evidență. În urmă cu patru ani s-a realizat o primă organizare a arhivei în conformitate cu legislația în materie. Ulterior au fost identificate numeroase alte dosare privind activitatea Asociației Oamenilor de Știință și Academiei Oamenilor de Științe din România, drept care s-a apelat la Fundația Ștefadina, al cărei președinte este domnul Corneliu-Mihail Lungu. Cu personal calificat, s-a lucrat la ordonarea arhivei, numerotarea și legarea dosarelor, precum și punerea acestora în cutii speciale, realizate de S.C. Ștefadina Conserv S.R.L. Aceste operațiuni s-au realizat gratuit, pe baza unui acord încheiat între AOȘR și respectiva societate, condusă de domnul Mihai Nicolae.

Astfel, după 80 de ani de la înființare, AOȘR are o arhivă proprie, aflată într-un depozit special, putând fi consultată pe baza inventarelor existente.

În martie 2015 – pe baza hotărârii Consiliului Științific – a fost marcată cea de-a 80-a aniversare a AOȘR. Cu acest prilej au fost dezvelite busturile primului președinte al Academiei de Științe (dr. Constantin Angelescu) și al actualului președinte al AOȘR (dr. Vasile Câdea). La ședința Consiliului Științific din 25 martie, Ioan Scurtu a făcut o amplă expunere privind activitatea dr. Constantin Angelescu.

Sesiunea festivă, organizată la Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” în ziua de 26 martie 2015, s-a bucurat de o largă participare, inclusiv din partea unor importante personalități de la nivel ministerial și academic. Cu acest prilej, Ioan Scurtu a susținut comunicarea *80 de ani de la înființarea Academiei de Științe din România*.

În același cadru aniversar s-au desfășurat manifestări științifice la nivelul secțiilor. Secția de Științe Istorice și Arheologie a organizat simpozionul intitulat *Documentul - temelia scrierii istoriei*, în cadrul căruia au fost prezentate 12 comunicări. Din secția noastră au adus contribuții Radu Ciuceanu, Radu Ștefan Vergatti și George G. Potra.

Sesiunea științifică de toamnă 2015 a AOȘR s-a desfășurat la Iași, în zilele de 24-26 septembrie, având ca temă “Rolul instituțiilor academice în renașterea și dezvoltarea economică, socială și culturală a României”. În ședința plenară, Ion Solcanu a prezentat comunicarea “Școli române la sud de Dunăre, în Macedonia, Epir și Thesalia (1864-1900)”. Colegul Ion Solcanu a moderat secția “Cultură și civilizație”, la care Timotei Ursu a fost înscris cu comunicarea “Referitor la vechimea geto-dacilor”, iar Ioan Scurtu a avut o intervenție privind statutul internațional al Basarabiei în anii 1940-1947. La secția “Educație și progres social”, Mihai Drecin a expus comunicarea “Impactul instituțiilor academice orădene asupra vestului românesc”.

La nivelul Secției de Științe Istorice și Arheologie s-au desfășurat mai multe simpozioane, sesiuni științifice și dezbateri, dintre care menționăm:

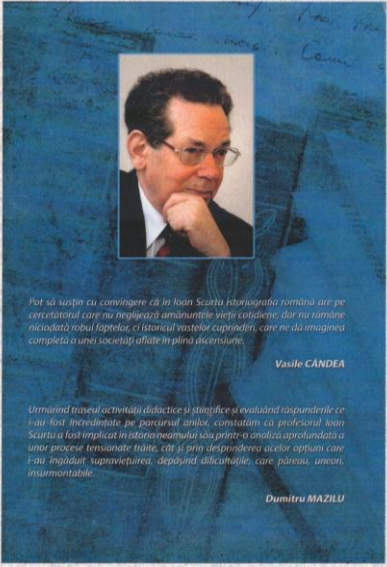
În zilele de 22-24 aprilie 2015 a avut loc simpozionul internațional “Interferențe culturale, lingvistice și politice în spațiul balcanic. Rolul limbii turce”, organizat sub egida AOSR de Universitatea “Mehmet Akif Ersoy” din Turcia. În ședința deschidere au luat cuvântul prof.dr. Vasile Cândea, președintele AOȘR, rectorul Universității “Mehmet Akif Ersoy” și ambasadorul Turciei în România. Pe parcursul celor două zile au fost expuse peste 50 de comunicări, susținute de specialiști din Turcia, România, Bulgaria, Serbia, Croația, Macedonia, Slovenia, Kosovo, Muntenegru, Ucraina și SUA. Dintre membrii

Secției noastre, Mihai Drecin a prezentat comunicarea “Administrație și civilizație turcă în pașalâcul de Oradea (1660-1692)”, iar Ioan Scurtu a moderat una din secții și a rostit cuvântul de închidere a acestui simpozion. Între cei care au luat cuvântul s-a aflat Radu Ștefan Vergatti.

În ziua de 26 noiembrie 2015, Secția de Științe Istorice și Arheologie a organizat simpozionul *Nicolae Iorga - contemporanul nostru*, în cadrul căruia au prezentat comunicări Mihai Drecin, Jipa Rotaru, Radu Ștefan Vergatti și Ionel Cîndea.

Cu același prilej au fost lansate cărțile *Studii de istorie, mai timpurii și mai târzii* de Constantin Bușe, și *O viață în slujba istoriei - Ioan Scurtu la 75 de ani*, volum editat de Corneliu-Mihail Lungu și Mihai Nicolae.

Put să susțin cu convingere că în Ioan Scurtu istoriografia română are pe cercetătorul care nu neglijează amănuntele vieții cotidiene, dar nu rămâne niciodată robul faptelor, ci istoricul vastelor cuprinderi, care ne dă imaginea completă a unei societăți aflate în plină disensiune.

Vasile CANDEA

Urmărind traseul activității didactice și științifice și evaluând răspunsurile ce i-au fost încredințate pe parcursul anilor, constatăm că profesorul Ioan Scurtu a fost implicat în istoria neamului său printr-o analiză aprofundată a unor procese tensionate înaintea cărui prădăspundere a celor optzeci care i-au însoțit supraviețuirea, depășind dilemele care, păreau, uneori, insurmontabile.

Dumitru MAZILU

ACADEMIA OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ DIN ROMÂNIA
SECȚIA ȘTIINȚE ISTORICE ȘI ARHEOLOGICE

Simpozionul Național
NICOLAE IORGA

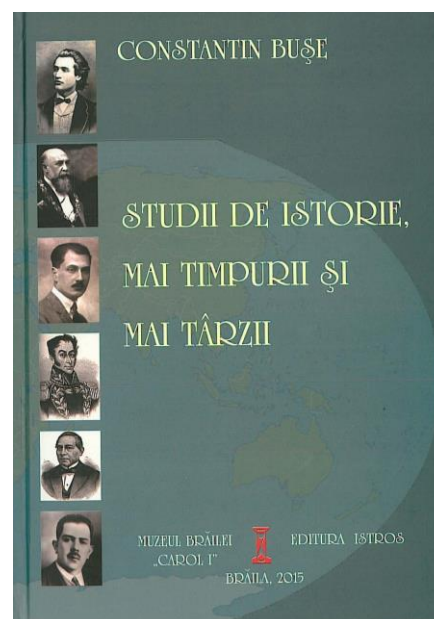
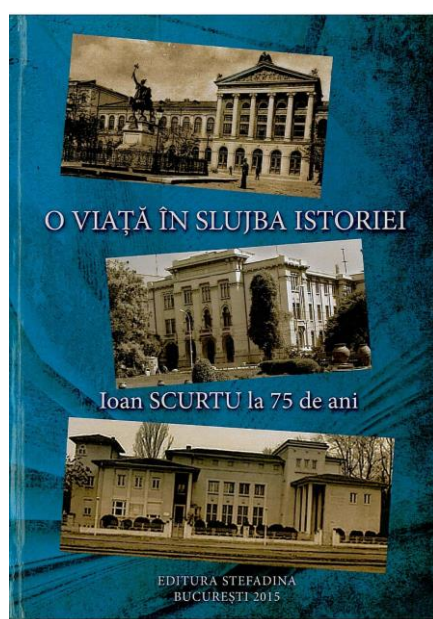

CONTEMPORANUL NOSTRU

Joi 26 noiembrie 2015, la ora 11:00

Lansare de carte:

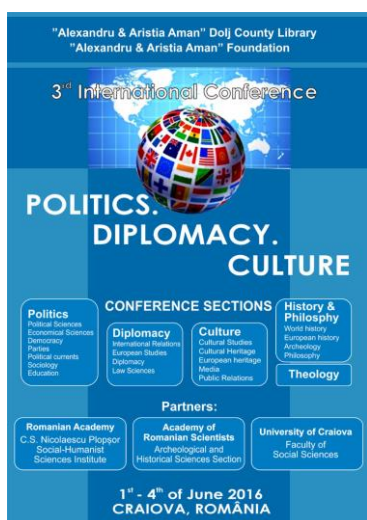
- ❖ *"Studii de istorie, mai timpurii și mai târzii"*,
autor: Prof. dr. Constantin Bușe
- ❖ *"O viață în slujba istoriei – Ioan Scurtu la 75 de ani"*
autori: Prof. dr. Corneliu Mihail Lungu și Prof. dr. Mihai Nicolae

Un moment semnificativ l-a constituit lansarea volumului *Contemporary Research in Turcology and Eurasian Studies*, dedicat profesorului Tasin Gemil cu prilejul împlinirii vârstei de 70 de ani, precum și a revistei “Studia et Documenta Turcologica”, nr. 2/2014, eveniment desfășurat la sediul central al AOȘR în ziua de 3 noiembrie 2015, cu o largă participare, inclusiv din partea Ambasadei Republicii Turcia în România.

În 2015, *sub egida AOȘR - Secția de Științe Istorice și Arheologie* s-au desfășurat mai multe manifestări științifice.

Între acestea, Conferința “Politics. Diplomacy. Culture”, în zilele de 11-13 iunie 2015, organizată de Biblioteca Județeană “Alexandru și Aristia Aman”, în colaborare cu Universitatea din Craiova, în desfășurarea căreia un rol important l-a avut Sorin Liviu Damean, care a prezentat și o comunicare. Au mai avut comunicări Valentin Ciorbea, Constantin Bușe, Ioan Scurtu.

În ziua de 12 iunie 2015, a avut loc la Biblioteca județeană din Slatina lansarea volumului “Studii slătinene”, dedicat lui Constantin Bușe la împlinirea vârstei de 75 de ani (în 2014). Între vorbitori s-au aflat Corneliu-Mihail Lungu, Ioan Scurtu și, evident, Constantin Bușe.

Sub egida Academiei Oamenilor de Știință, a Societății Culturale Art Emis, Asociației Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageră-SRI, s-a desfășurat, în iunie 2015, în județul Vâlcea, sesiunea de comunicări “Știința. Istoria, Armata și Serviciile Speciale în apărarea României” (a III-a ediție), la care au prezentat comunicări George G. Potra, Jipa Rotaru, Petre Țurlea.

Sub aceeași egidă și cu același titlu a apărut volumul de comunicări din anul precedent (2014), între autori numărându-se George G. Potra, Jipa Rotaru, Ioan Scurtu și Petre Țurlea.

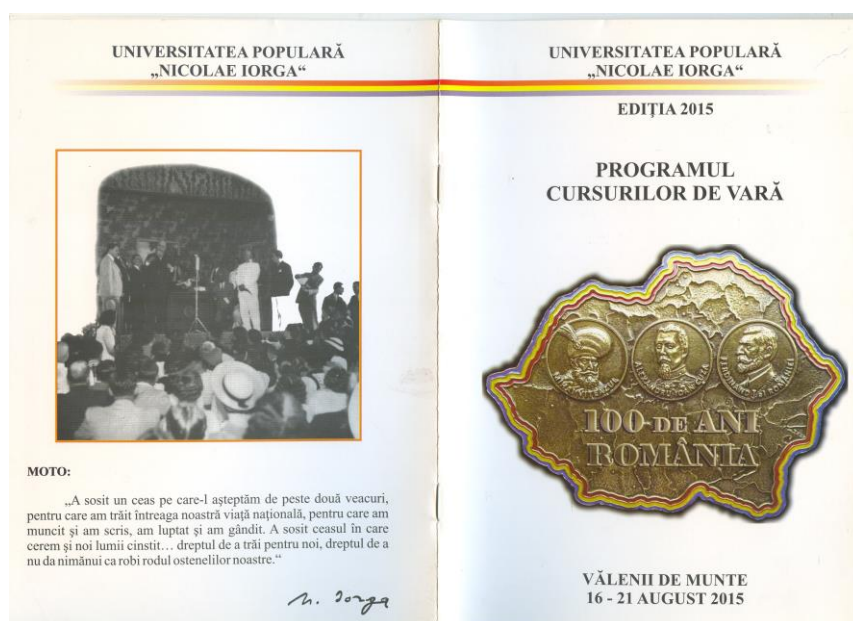
Tot în județul Vâlcea a avut loc, în iulie 2015, sesiunea științifică “Biserica Ortodoxă și Armata României”, organizator fiind Valentin Ciorbea, care conduce, în calitate de director, și recent înființatul Centru de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata Română “General Paul Teodorescu”. Din Consiliul Științific al acestuia face parte și Ioan Scurtu.

Domnul Jipa Rotaru a organizat, în ziua de 24 octombrie 2015, cea de-a XI-a sesiune de comunicări științifice la Maia Catargi, sub auspiciile AOȘR, Primăriei Maia și a Filialei Maia Catargi a Asociației Naționale a Cavalerilor de Clio. Tema sesiunii a fost “Retrairi istorice în veacul XXI - 75 ani de la destrămarea României Mari”. Dr. Vasile Cândea a rostit un cuvânt de salut, Ioan Scurtu a transmis un

mesaj, iar Petre Țurlea a prezentat o comunicare științifică.

Membri ai Secției noastre au participat la cursurile de vară ale Universității “N. Iorga”, desfășurate la Vălenii de Munte, în august 2015. Au prezentat comunicări Ioan Scurtu și Petre Țurlea.

În anul 2015 au fost editate două numere din revista “Annals. Series on History and Archaeology”, care au fost postate pe internet.

Numărul 1/2015 a avut ca temă de bază (Partea I-a) - “80 de ani de la înființarea Academiei de Științe din România”, în cadrul căreia a fost publicat un studiu semnat de Ioan Scurtu și s-a făcut o prezentare a Simpozionului științific organizat de Secția noastră cu tema “Documentul - temelia scrierii istoriei”.

Partea a II-a, intitulată “Relațiile internaționale. Principii și realități”, a beneficiat de contribuțiile lui George G. Potra și Mădălinei Virginia Antonescu.

În Partea a III-a a fost prezentat “Raportul de activitate a Secției de Științe Istorice și Arheologie a AOȘR în anul 2014”, și au fost publicate “Rapoartele personale” ale celor care le-au trimis.

Partea a IV-a conține o substanțială rubrică (47 pagini) de “Recenzii și note” realizată de Constantin Bușe, George G. Potra, Ioan Scurtu, Alin Spânu, Ioana Elena Secu și Corina Găzdoiu.

Numărul 2/2015 al revistei “Annals” a avut ca temă principală (Partea I-a) “Granițele statelor europene”. Au publicat studii Nicolae Bocșan, Ema Miljkovici (Serbia), Ionuț Cojocaru, Radu Ștefan Vergatti și Ion M. Anghel.

Partea a II-a, intitulată “SUA - Reconsiderări în politica externă la începutul secolului al XXI-lea”, a beneficiat de contribuțiile a două tinere specialiste în materie: Mădălina Virginia Antonescu și Corina Găzdoiu.

Rubrica “Recenzii și Note” (Partea a III-a), au avut ca autori pe Ionel Căndea, Ioan Scurtu, Gabriel Givlea și Stoica Lascu.

Cele două numere ale revistei au fost realizate cu contribuția extrem de utilă a doamnei Gabriela Petrescu (redactor), precum și a directorului Editurii AOȘR, Mihai Căruțașu și Ioan Balint (editor).

Dintre **cărțile** apărute în 2015 sub egida AOSR menționăm: *Studii de istorie* (coordonatori Constantin Bușe și Ionel Cândeia), *Retrăiri istorice în veacul XXI. 23 august 1944-2014* (ediție coordonată și îngrijită de Jipa Rotaru și Luiza Lazăr Rotaru), *Știință, Istorie, Intelligence* (inițiator Ion Măldărescu).

Din 2015, revista “Misiunea” - editată de Centrul de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României “General Paul Teodorescu”, director fondator Valentin Ciorbea - apare sub egida AOSR și a Arhiepiscopiei Râmnicului.

Promovarea și primire de noi membri ai AOȘR a constituit o preocupare stăruitoare a conducerii Secției noastre. Avem satisfacția că propunerile înaintate de noi au fost dezbătute și aprobate de Consiliul Științific și de Adunarea Generală a AOSR desfășurate în ziua de 26 martie 2015, după cum urmează:

- Corneliu Mihail Lungu a fost promovat de la calitatea de membru corespondent la cea de membru titular al AOȘR;
- Ionel Cândeia a fost promovat de la calitatea de membru asociat la cea de membru corespondent al AOȘR;
- Tasin Gemil a fost ales membru de onoare al AOȘR;
- Eric Anceau (Franța) și Ema Miljkovici (Serbia) au fost aleși membri de onoare a AOȘR;
- Ioan Bolovan (Cluj-Napoca), Valentin Ciorbea (Constanța) și Gheorghe Cliveti (Iași) au fost aleși membri asociați ai AOȘR.

În prezent, Secția noastră are 35 membri, dintre care 3 membri titulari fondatori (Ioan Scurtu, Dinu Săraru, Răzvan Theodorescu), 7 membri titulari (Constantin Bușe, Ion Solcanu, Dan Zamfirescu, Radu Ștefan Vergatti, George Potra, Corneliu Mihail Lungu, Ștefan Gorovei), 1 membru corespondent (Ionel Cândeia), 3 membri de onoare români (Dinu C. Giurescu, Radu Ciuceanu, Dan Hatmanu), 1 membru onorar (Tasin Gemil), 7 membri de onoare din străinătate (Larry Watts și Timotei Ursu - SUA, Eric Anceau - Franța, George Cristea - Suedia, Bulent Özdemir - Turcia, Ema Miljkovici - Serbia, Anatol Petrencu - Republica Moldova), 13 membri asociați (Mihai Drecin, Jipa Rotaru, Sorin Liviu Damean, Ioan Mitrea, Horia Dumitrescu, Petre Țurlea, Nicolae Bocșan, Ioan Bolovan, Mihai Retegan, Valentin Ciorbea, Gheorghe Cliveti, Gheorghe Cristache, Elena Florescu).

Ca și în anii precedenți, unii membri s-au implicat plenar în activitatea Secției (George Potra, Corneliu Lungu, Constantin Bușe, Radu Ștefan Vergatti, Mihai Drecin, Jipa Rotaru), iar cei mai mulți atunci când au fost solicitați.

Pe baza propunerii Secției noastre, a fost acordat **Premiul “Dimitrie Cantemir”** ambasadorului Ion M. Anghel - membru de onoare al AOȘR - pentru

lucrarea “Tratatele încheiate de România ca ultim criteriu de apreciere a politicii sale externe” (Iași, Editura Junimea, 2013).

Menționăm faptul că la multe dintre activitățile noastre a participat activ prof. univ. dr. Vasile Cândea, președintele AOȘR, iar secretarul științific, Doru Delion, ne-a sprijinit în demersurile privind creșterea vizibilității Secției de Științe Istorice și sperăm că o va face în continuare.

În 2016, Secția de Științe Istorice și Arheologie va continua să desfășoare o activitate notabilă, unele programe fiind în curs de realizare încă din acest an.

Monografia “Istoria Asociației Oamenilor de Știință (1956-1996)”, realizată de Ioan Scurtu și Corneliu Mihail Lungu, este în curs finalizare și urmează să apară în prima jumătate a anului 2016.

Din dorința de a contribui la marcarea Centenarului Marii Uniri din 1918, Secția de Științe Istorice și Arheologie a lansat, în aprilie 2015, la propunerea lui Petre Țurlea, programul intitulat “Personalitățile Marii Uniri”. A fost realizat un acord între AOȘR și Editura Enciclopedică, care se află pe site-ul celor două instituții. S-au organizat două dezbateri pe această temă, stabilindu-se structura și formatul volumelor, precum și ritmul de predare a acestora. Există perspectiva ca în câteva luni să apară trei monografii, dintre care două realizate de Petre Țurlea și respectiv Ioan Scurtu, urmând ca în anii următori să vadă lumina tiparului alte 8 - 10 volume.

În 2016 vom realiza două numere din revista “Annals”, cu condiția finalizării demersurilor - desfășurate la nivelul conducerii AOȘR - pentru înscrierea acestora în cel puțin două baze de date internaționale și a obținerii cotației valorice din partea CNSIS.

Vom participa, ca și până acum, la activitățile științifice de la nivelul AOȘR și vom organiza unele dezbateri proprii la sediul central și în provincie, programul concret urmând să fie stabilit ulterior.

Acest Raport, completat și, eventual, amendat în cadrul reuniunii de astăzi, va fi publicat în nr. 1/2016 al revistei “Annals”, împreună cu rapoartele personale ale membrilor. Consider că aceasta este o modalitate concretă de vizualizare a activității Secției de Științe Istorice și Arheologie, de apreciere a acesteia, constituind, totodată, un document pentru cei ce vor elabora un nou volum privind istoria AOȘR.